

Rytmický rozbor a určení metra

Studijní tip: Josef Hrabák, Úvod do teorie verše

Zimní krajina

Λ - neúplná stopa

*Jak je asi nyní venku,
kde zněl hovor náš a smích?
Pusto v sadě, na nádvoří,
děsné ticho v alejích!*

´X X´X X´X X´X
´X X´X X´X X´X Λ
´X X´X X´X X´X
´X X´X X´X X´X Λ

*Cesta jako po vymření,
všudy sněhu modrý stín,
mlčí les a mlčí řeka,
mlčí jez a mlčí mlýn.*

´X X´X X´X X´X
´X X´X X´X X´X Λ
´X X´X X´X X´X
´X X´X X´X X´X Λ

8 1 8 0 8 0 5 0

Závěr: trochejské metrum

(7)
- U - U - U - U

František Ladislav Čelakovský

Toman a lesní panna (úryvek)

*Jiskra padla pod koníčkem,
sestra volá za bratříčkem:
„Slyš, Tománku, radu mou,
nedávej se doubravou;
objed' dolem k Svaté hoře,
at' nemám po tobě hoře,
dej se raděj v zápolí,
at' mě srdce nebolí.“*

Závěr: trochej

*X X X X X X X X
    X X X X X X X X
    X X X X X X X
    X X X X X X X
    X X X X X X X X
    X X X X X X X X
    X X X X X X X
    (X) X X X X X X
    6 2 5 1 7 0 3 0
    (7)   (5)*

- U - U - U - U

Jaroslav Vrchlický

Jarní romance (úryvek)

*Kam vkročil, zas ten starý led,
zas kroupy, sněhy, mrazy,
i rozpláče se kouzelník
a sám si hlavu srazí.*

*A teplý vánek po poli
zas pohrává si čile,
a z těla kmeta - jaký div!
sněžanky vzrostly bílé.*

Závěr: jamb

X X' X (X) X' X' X X'
X X' X X' X X' X
X X' X X X X' X X
X X' X X' X X' X

X X' X X' X X' X X
X X' X X X X' X
X X' X X' X X' X X'
X X X X' X X' X

1 7 0 5 1 8 0 2
(6)
U - U - U - U -

Ivan Blatný

Když se ještě létalo v balonech

*Balon, zlatý jako slunce,
jako kůže na meruňce,
kolébal se houpy–hou,
letěl tiše oblohou.*

*Zlatý jako pampelišky
bez hluku se snášel z výšky,
zlatý jako včelí med
bez hluku zas vzlétal zpět.*

Závěr: trochej

´X X´X X´X X´X
´X X´X X´X X´X
´X X X X´X X´X
´X X´X X´X X X

´X X´X X´X X´X
´X X X X´X X´X
´X X´X X´X X´X
´X X X X´X X´X

8 0 5 0 8 0 7 0

– U – U – U – U